

Polisi Cwricwlwm

Ysgol Pen Barras

Polisi Cwricwlwm

Bwriad y polisi hwn yw amlinellu cynnwys Cwricwlwm Ysgol Pen Barras. Mae'r cwricwlwm wedi'i gynllunio yn unol â'r chwe Maes Dysgu a Phrofiad, gyda'r pedwar diben yn ein harwain. Mae cydweithio effeithiol a dilyn llais y disgybl yn ein galluogi i sicrhau profiadau dysgu cynhwysfawr ac ystyrlon i'n disgyblion.

Ein Gwerthoedd

Ein gwerthoedd	Ein hymddygiad
Parch ac ymddiriedaeth	Mae pawb yn yr ysgol yn unigryw - yn ddysgwyr a theuluoedd, yn staff a rhanddeiliaid. Rydym yn onest ac agored wrth ein gwaith a pharchwn farn a theimladau pawb.
Lles a Gofal	Rydym yn dangos empathi, gofal a chonsyrn am les pawb. Rydym yn gwrando ac yn gweithredu i sicrhau bod pawb yn yr ysgol yn teimlo'n ddiogel a bod gan bawb lais sy'n cael ei glywed.
Hapusrwydd a Mwynhad	Mae ethos pob dosbarth a phrofiadau dysgu yn ysbrydoli ein dysgwyr. Rydym yn sicrhau bod dysgwyr yn mwynhau profiadau a datblygu cymhelliant wrth ddysgu .
Gwytnwch a hyder	Rydym yn cefnogi ein gilydd yn yr ysgol yn ddysgwr a staff i fod yn hyderus a balch o'n hunain, i groesawu her ac i ddyfalbarhau i gyrraedd ein nod.
Cymru a Chymreictod	Rydym yn dathlu iaith a diwylliant Cymru ymhob rhan o'n gwaith, pob dydd. Rydym yn siaradwyr Cymraeg hyderus a balch.
Cymuned a Chynefin	Rydym yn chwarae rhan llawn ym mywyd ein cymuned yn Rhuthun ac mae'r gymuned yn chwarae rhan llawn ym mywyd yr ysgol. Rydym yn ymweld â'r gymuned ac yn croesawu'r gymuned i'r ysgol yn rheolaidd. Rydym yn dathlu a gwarchod ein cynefin.
Mentro ac Arloesi	Rydym yn cefnogi ein gilydd yn yr ysgol, yn ddysgwyr a staff, i fentro'n hyderus, i feddwl yn greadigol a thorri tir newydd. Rydym yn hyderus i ddysgu o'n llwyddiannau a'n methiannau.
Cefnogi a Chydweithio	O fewn ein dosbarthiadau, ein hunedau, ein hysgol ac ar draws ein clwstwr o ysgolion, rydym yn cydweithio ac yn cefnogi ein gilydd i ddatblygu a dysgu'n barhaus er mwyn rhoi'r profiadau gorau posib i bawb.

Sut brofiad yw bod yn blentyn yn Ysgol Pen Barras?

Beth sy'n bwysig i Ysgol Pen Barras?

Ein Gweledigaeth

Gweithiwn â gwên yn sŵn y Gymraeg

Parchwn yr ysgol, y gymuned a'r byd

Mwynhawn brysurdeb a phrofiadau di-ri

Rhown lais a chlust i bawb

Byddwn yn gwrtais a charedig ac yn ffrind da

Cadwn y corff a'r meddwl yn iach

Heriwn ein hunain i wneud ein gorau glas

Hawliau plant

Erthygl 3 – Dylai pob sefydliad sy'n ymwneud â phlant bob amser wneud yr hyn sydd orau i bob plentyn.

Erthygl 6 – Mae gennych yr hawl i fywyd ac i dyfu i fod yn iach.

Erthygl 27 – Eich hawl i safon dda o fywyd.

Erthygl 28 – Eich hawl i ddysgu a mynd i'r ysgol.

Erthygl 29 – Eich hawl i fod y gorau y gallwch fod.

Erthygl 30 – Eich hawl i ddefnyddio eich iaith eich hun.

Erthygl 31 – Eich hawl i ymlacio a chwarae.

Erthygl 37 – Eich hawl i gael eich trin yn deg.

**Comisiynydd
Plant Cymru**

Children's
Commissioner
for **Wales**

4 diben

Mae ein cwricwlwm yn helpu plant a phobl ifanc Ysgol Pen Barras i gyflawni'r 4 diben :

- Dinasyddion egwyddorol a gwybodus
- Unigolion iach a hyderus
- Cyfranwyr mentrus a chreadigol
- Dysgwyr uchelgeisiol a galluog

6 Maes Dysgu a Phrofiad : Beth sy'n bwysig?

Y Celfyddydau Mynegiannol	Iechyd a Lles	Dyniaethau	Mathemateg a Rhifedd	Ieithoedd, Llythrennedd & Chyfathrebu	Gwyddoniaeth a Thechnoleg
Mae archwilio'r celfyddydau mynegiannol yn hanfodol er mwyn dyfnhau sgiliau a gwybodaeth gelfyddydol, ac mae'n galluogi dysgwyr i ddod yn unigolion chwilfrydig a chreadigol	Mae datblygu iechyd a lles y corff yn arwain at fuddiannau gydol oes	Mae ymholi, archwilio ac ymchwilio yn ysbrydoli chwilfrydedd am y byd, ei orffennol, ei bresennol a'i ddyfodol	Defnyddir y system rif i gynrychioli a chymharu'r perthnasoedd rhwng rhifau a meintiau	Mae ieithoedd yn ein cysylltu â'n gilydd	Mae bod yn chwilfrydig a chwilio am atebion yn hanfodol i ddeall a rhagfynegi ffenomenau
Mae ymateb a myfyrio, fel artist ac fel cynulleidfa, yn rhan hanfodol o ddysgu yn y celfyddydau mynegiannol	Mae'r ffordd rydym yn prosesu ein profiadau ac yn ymateb iddyn nhw yn effeithio ar ein hiechyd meddwl a'n lles emosiynol	Mae digwyddiadau a phrofiadau dynol yn gymhleth a chânt eu hamgyffred, eu dehongli a'u cynrychioli mewn gwahanol ffyrdd	Mae algebra yn defnyddio systemau symbolau i fynegi strwythur perthnasoedd mathemategol	Mae deall ieithoedd yn allweddol i ddeall y byd o'n hamgylch	Mae meddylfryd dylunio a pheirianeg yn cynnig ffyrdd technegol a chreadigol i ddiwallu anghenion a dymuniadau cymdeithas
Mae creu yn cyfuno sgiliau a gwybodaeth, gan dynnu ar y synhwyrâu, ysbrydoliaeth a dychymyg	Mae'r ffordd rydym yn gwneud penderfyniadau yn effeithio ar ansawdd ein bywydau ni a bywydau eraill	Mae ein byd naturiol yn amrywiol a deinamig, wedi'i ddylanwadu gan brosesau a gweithredoedd dynol	Mae geometreg yn canolbwyntio ar berthnasoedd sy'n ymwneud â siâp, gofod a safle, ac mae mesur yn canolbwyntio ar feintioli ffenomena yn y byd ffisegol	Mae mynegi ein hunain drwy ieithoedd yn allweddol i gyfathrebu	Mae'r byd o'n cwmpas yn llawn pethau byw sy'n dibynnu ar ei gilydd i oroesi
	Mae'r ffordd rydym yn ymwneud â dylanwadau cymdeithasol yn siapio pwy ydyn ni, ac yn effeithio ar ein hiechyd a'n lles	Mae cymdeithasau dynol yn gymhleth ac yn amrywiol, ac maen nhw'n cael eu llywio gan weithredoedd a chredoau pobl	Mae ystadegau yn cynrychioli data, mae tebygolrwydd yn modelu siawns, ac mae'r ddau yn cefnogi casgliadau a phenderfyniadau gwybodus	Mae llenyddiaeth yn tanio'r dychymyg ac yn ysbrydoli creadigrwydd	Mae mater, a'r ffordd y mae'n ymddwyn, yn diffinio ein bydysawd ac yn ffurfio ein bywydau
	Mae cydberthnasau iach yn hanfodol ar gyfer ein lles	Mae dinasyddion gwybodus, hunanymwybodol yn mynd i'r afael â'r heriau a'r cyfleoedd sy'n wynebu dynoliaeth, ac yn gallu cymryd camau ystyrlon ac egwyddorol			Mae grymoedd ac egni yn gosod sail i ddeall ein bydysawd Mae cyfrifiaduraeth yn gosod sail i'n byd digidol

Llais y plant

- Pleidleisio dros themau
- Cynllunio gweithgareddau thematig
- Llunio cwestiynau i arwain y dysgu
- Dysgwyr yn cymryd perchnogaeth o'u dysgu eu hunain
- Sesiynau cynllunio themau
- Staff yn ymateb i chwilfrydedd a chwestiynau'r dysgwyr
- Dysgwyr yn dewis sut i gyflwyno eu gwaith

Beth yw addysgeg effeithiol yn Ysgol Pen Barras?

Cwricwlwm i bawb

Mae cwricwlwm Ysgol Pen Barras yn gynhwysol. Rydym yn sicrhau bod pawb yn cael y cymorth sydd ei angen arnynt i lwyddo drwy wneud y canlynol:

- Gwahaniaethu – Caiff gwersi eu haddasu i weddu i wahanol arddulliau a galluoedd dysgu.
- Ymyrraethau – Darperir cymorth ychwanegol trwy sesiynau grŵp bach, addysgu un-i-un, a chynlluniau dysgu personol.
- Cefnogaeth i ddisgyblion Mwy Abl a Thalentog – Mae tasgau ymestynnol, gweithgareddau cyfoethogi a heriau yn eu helpu i gyrraedd eu llawn botensial.

Mae'r strategaethau hyn yn creu amgylchedd dysgu teg, deniadol a chefnogol i bob dysgwr.

Cynllunio ar gyfer cynnydd

Gwyddoniaeth a Thechnoleg Cam Cynnydd 1	
Yr hyn sy'n bwysig	Disgrifiadau dysgu
Mae bod yn chwilfrydig a chwilio am atebion yn hanfodol i ddeall a rhagfynegi ffenomenau.	Rwy'n gallu dangos chwilfrydedd a chwestiynu sut mae pethau'n gweithio. Rwy'n gallu archwilio'r amgylchedd, gwneud <u>arsylwadau</u> a mynegi fy syniadau.
Mae meddylfryd dylunio a pheiranneg yn cynnig ffyrdd technegol a chreadigol i ddiwallu anghenion a dymuniadau cymdeithas.	Rwy'n gallu dylunio wrth wneud, a chyfathrebu am yr hyn rwyf yn ei wneud. Rwy'n gallu defnyddio offer syml, defnyddiau a chyfarpar yn ddiogel er mwyn adeiladu a dadadeiladu. Rwy'n gallu archwilio priodweddau defnyddiau, a dewis gwahanol <u>ddefnyddiau</u> at ddefnydd penodol. Rwy'n gallu nodi, dilyn a dechrau creu dilyniannau a phatrymau mewn gweithgareddau pob-dydd.
Mae'r byd o'n cwmpas yn llawn pethau byw sy'n dibynnu ar ei gilydd i oroesi.	Rwy'n gallu adnabod bod planhigion ac anifeiliaid yn <u>batbau</u> byw sy'n tyfu. Rwy'n gallu nodi, dilyn a dechrau creu dilyniannau a phatrymau mewn gweithgareddau pob-dydd.
Mae mater, a'r ffordd y mae'n ymddwyn, yn diffinio ein bydysawd ac yn ffurfio ein bywydau.	Rwy'n gallu archwilio priodweddau defnyddiau, a dewis gwahanol <u>ddefnyddiau</u> at ddefnydd penodol. Rwy'n gallu nodi, dilyn a dechrau creu dilyniannau a phatrymau mewn gweithgareddau pob-dydd.
Mae grymoedd ac egni yn gosod sail i ddeall ein bydysawd.	Rwy'n gallu nodi, dilyn a dechrau creu dilyniannau a phatrymau mewn gweithgareddau pob-dydd.
Mae cyfrifiaduraeth yn gosod sail i'n byd digidol.	Rwy'n gallu nodi, dilyn a dechrau creu dilyniannau a phatrymau mewn gweithgareddau pob-dydd. Rwy'n dechrau dilyn cyfres o gyfarwyddiadau. Rwy'n gallu arbrofi ag ystod o dechnolegau cyfrifiadurol yn y byd o'm cwmpas, a nodi pa ddefnydd a wneir ohonyn nhw.

Y Celfyddydau Mynegiannol Cam Cynnydd 2	
Yr hyn sy'n bwysig	Datganiadau dysgu
Mae archwilio'r celfyddydau mynegiannol yn hanfodol er mwyn dyfnhau sgiliau a gwybodaeth gelfyddydol, ac mae'n galluogi dysgwyr i ddod yn unigolion chwilfrydig a chreadigol.	Rwy'n gallu archwilio, arbrofi gyda, ac yna dewis technegau, dulliau, deunyddiau, prosesau, adnoddau, offer a <u>thechnolegau</u> creadigol priodol. Rwy'n gallu archwilio pam a sut y caiff gwaith creadigol ei wneud trwy ofyn cwestiynau a datblygu fy atebion fy hun. Rwy'n gallu archwilio a disgrifio sut mae artistiaid a gwaith creadigol yn cyfleu gwahanol naws, teimladau a syniadau.
Mae ymateb a myfyrio, fel artist ac fel cynulleidfa, yn rhan hanfodol o ddysgu yn y celfyddydau mynegiannol.	Rwy'n gallu rhoi a derbyn adborth fel artist ac fel cynulleidfa. Rwy'n gallu cymharu fy ngwaith creadigol fy hun gyda gwaith creadigol pobl eraill, ac o leoced a chyfnodau gwahanol. Gydag arweiniad, rwy'n gallu ystyried y ffordd y caiff hwyliau, <u>emosiynau</u> a syniadau eu cyfleu yn fy ngwaith creadigol fy hun ac yng ngwaith creadigol pobl eraill.
Mae creu yn cyfuno sgiliau a gwybodaeth, gan dynnu ar y synhwyrau, ysbrydoliaeth a'r dychymyg.	Rwy'n gallu cyfleu syniadau, teimladau ac atgofion ar gyfer cynulleidfa ac ar gyfer dibenion a chanlyniadau yn fy ngwaith creadigol. Rwy'n dechrau cymhwyso technegau yn fy ngwaith creadigol gydag arweiniad a chyfarwyddyd. Rwy'n gallu creu fy nyluniadau fy hun, ac rwy'n gallu gweithio ar y cyd gydag eraill i ddatblygu syniadau creadigol. Rwy'n gallu perfformio, cynhyrchu, dylunio, arddangos a rhannu fy ngwaith creadigol mewn amrywiaeth o ffyrdd ar gyfer cynulleidfaoedd gwahanol, a hyn wedi'i ysbrydoli gan ystod o sbardunau a phrofiadau. Rwy'n dechrau dangos gwydnwch a hyblygrwydd wrth fynd i'r afael â heriau creadigol. Rwy'n gallu defnyddio deunyddiau creadigol yn ddiogel gyda pheth rheolaeth o dan oruchwyliath.

Iechyd a Lles Cam Cynnydd 3	
Yr hyn sy'n bwysig	Datganiadau dysgu
Mae datblygu iechyd a lles y corff yn arwain at fuddiannau gydol oes.	Rwy'n gallu datblygu a chymhwyso ystod o sgiliau mewn <u>sefyllfaoedd</u> cyfarwydd, <u>anghyfarwydd</u> a chyfnewidiol, gan archwilio gofod yn greadigol mewn ymateb i amrywiaeth o symbyliadau. Rwy'n gallu ysgogi fy hun i ymwneud â gweithgareddau corfforol cyson a chwaraeon yn hyderus, ac rwy'n ymwybodol o'm cynnydd fy hun. Rwy'n gallu egluro pwysigrwydd deiet cytbwys a maeth, a'r effaith mae fy newisiadau yn eu cael ar fy iechyd a lles corfforol. Rwy'n gallu cynllunio a pharatoi prydau maethlon, sylfaenol. Rwy'n gallu esbonio sut mae newidiadau corfforol ac emosiynol wedi eu cysylltu mewn gwahanol gyd-destunau, ac rwy'n gallu <u>monitro</u> , adolygu ac addasu fy ymddygiad i gefnogi fy iechyd corfforol ac emosiynol, gan osod targedau personol perthnasol. Rwy'n gallu disgrifio'r gwahanol fathau o ymddygiad, <u>cyfyrâu</u> a <u>sefyllfaoedd</u> sy'n effeithio ar fy iechyd a lles corfforol, ac rwy'n gwybod sut i ymateb i, a/neu reoli'r rhain er mwyn gweithredu i leihau'r risg o niwed i mi fy hun.
Mae'r ffordd rydym yn prosesu ein profiadau ac yn ymateb iddyn nhw yn effeithio ar ein hiechyd meddwl a'n lles emosiynol.	Rwy'n gallu adnabod manteision fy mod yn gallu canolbwyntio ar yr hyn rwy'n ei ganfod a'i feddwl ac rwy'n gwybod fy mod yn datblygu fy hunanymwybyddiaeth. Rwy'n gallu hunan-rheoli fy emosiynau mewn ffordd ddiogel gan ddefnyddio strategaethau rwyf wedi eu datblygu. Rwy'n gallu gweld manteision cyfathrebu am deimladau fel un o'r ystod o strategaethau sy'n gallu bod o gymorth i hyrwyddo iechyd meddwl cadarnhaol a lles emosiynol. Rwy'n gallu gofyn am gymorth gan bobl <u>rwy'n</u> ymddiried ynddyn nhw pan rwyf ei angen. Rwy'n gallu myfyrio ar y ffordd y mae digwyddiadau a phrofiadau yn y gorffennol wedi effeithio ar fy meddyliau, fy nheimladau a'm gweithredoedd. Rwy'n gallu rhagweld sut y gallai digwyddiadau'r dyfodol <u>wneud</u> i mi ac i eraill <u>deimlo</u> . Rwy'n gallu dangos empathi tuag at eraill. Rwy'n gallu deall sut a pham mae profiadau yn effeithio arnaf i ac ar eraill.
Mae'r ffordd rydym yn gwneud penderfyniadau yn effeithio ar ansawdd ein bywydau ni a bywydau eraill.	Rwy'n gallu gwneud penderfyniadau ystyriol yn seiliedig ar yr wybodaeth sydd ar gael, gan gynnwys profiadau'r gorffennol. Rwy'n gallu gosod nodau priodol. Rwy'n gallu adnabod y bydd rhai penderfyniadau rwy'n eu gwneud yn cael effaith hirdymor ar fy mywyd ac ar fywydau pobl eraill. Rwy'n gallu deall y gall penderfyniadau gael eu gwneud yn unigol ac ar y cyd, ac y gall ystod o ffactorau ddylanwadu arnyn nhw. Rwy'n gallu adnabod ac asesu risg, a <u>ghymryd</u> camau i'w leihau.
Mae'r ffordd rydym yn ymwneud â dylanwadau cymdeithasol yn siapio pwy ydyn ni, ac yn effeithio ar ein hiechyd a'n lles.	Mae gen i <u>ddealltwriaeth</u> o <u>reolau</u> , <u>normau</u> ac ymddygiad gwahanol grwpiau a <u>sefyllfaoedd</u> , ac rwy'n sylweddoli bod ganddyn nhw ddylanwad arnaf fi. Rwy'n gallu ymwneud mewn ffordd sydd o fewn dylanwadau cymdeithasol o fewn gwahanol grwpiau a sefyllfaoedd. Rwyf wedi datblygu dealltwriaeth bod fy ngwerthoedd, fy agweddau a'm hunaniaeth yn cael eu siapio gan wahanol grwpiau a dylanwadau.
Mae cydberthnasau iach yn hanfodol ar gyfer ein lles.	Rwy'n gallu deall bod amrywiaethau o fewn gwahanol fathau o gydberthnasau, a'u bod yn newid dros amser. Rwy'n gallu mynegi fy anghenion, a'm teimladau, ac ymateb i anghenion a theimladau pobl eraill. Rwy'n gallu ffurfio a chynnal cydberthnasau sy'n bwysig i mi, gan adnabod gwrthdaro a <u>ghymryd</u> camau i ddatrys achosion o wrthdaro. Rwy'n gallu myfyrio ar nodweddion cydberthnasau diogel, ac yn gallu gofyn am gymorth pan mae angen. Rwy'n gallu parchu hawliau pobl eraill a deall sut y maen nhw'n effeithio arnaf i ac eraill.

